ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2022/HC-A/199
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: އަލި ބޭ ހޯލްޑިންގްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
- އިސްތިއުނާފު ޖަވާބުދޭ ފަރާތް: ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީ ޏ. ފުވައްމުލައް، މާލެގަން [illegible]
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ވަޒީފާއާބެހޭ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ފަހްމީޒާ

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް

ފަނޑިޔާރު ޙުޒައިފާ މުޙައްމަދު

ނިމުނު ތާރީޚު: 15 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1447
07 އޮކްޓޫބަރު 2025

ހައިކޯޓުގައި މައްސަލަ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް: 30 ޛުލްޤަޢިދާ 1443
29 ޖޫން 2022

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: 19/VTR/2022
- ނިންމި ތަން: [illegible] ޓްރައިބިއުނަލް
- ބާވަތް: [illegible]
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 12 ޖަނަވަރީ 2022
- ނިންމި ތާރީޚް: 09 ޖޫން 2022

ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-A/199 މައްސަލަ

[illegible] ފަރާތް	**އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް**
ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީ	[illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
ދާއިމީ އެޑްރެސް: [illegible]	ދާއިމީ އެޑްރެސް: [illegible]
[illegible]	[illegible]

[illegible] 13 [illegible] (ހ) އަދި (ށ)-

[illegible]

ޤަޟިއްޔާގެ ފަރާތްތަކާއި ފަރާތްތައް:

ފަރާތް:

1. މިއީ، ވޯޓަރުން ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ ނަންބަރު 19/VTR/2022 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ދި ޑިމޮކްރެޓްސް ޕްރެސިޑެންޓް ހިމާޔަތް (މިގެ ފަހުން **"ދި ޑިމޮކްރެޓްސް"** ނުވަތަ **"އިސްތިއުނާފުގެ ފަރާތް"**) އިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

2. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފުގެ ރައްދުވެރި ފަރާތަކީ، ހުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީ ހ. [illegible]، މާލެ ހުޅުމާލޭގެ (މިގެ ފަހުން **"ހުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީ"** ނުވަތަ **"އިސްތިއުނާފުގެ ރައްދުވެރި ފަރާތް"**) އެވެ.

ވޯޓަރުން ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ މައްސަލަ

3. އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ވޯޓަރުން ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ ނަންބަރު 19/VTR/2022 މައްސަލައަކީ، އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި ވޯޓަރުން ވަކިކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީގެ ފަރާތުން ދި ޑިމޮކްރެޓްސް ގެ މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

4. ހުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީގެ ފަރާތުން ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށް ހުށަހެޅި މައްސަލައިގައި މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ބާރުއަޅާފައިވަނީ، ދި ޑިމޮކްރެޓްސް ޕާޓީގެ ރަޖިސްޓަރީގައި ހިމެނިފައިވާ ދި ޑިމޮކްރެޓްސް "ރަސްމީ" މަޖިލީހުގައި ވޯޓު އަދާކުރުމަށް ބޭނުންވާ، އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި ހުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީ ވޯޓަރުން ވަކިކޮށްފައިވާތީ، ހުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީ ވޯޓަރުން ވަކިކޮށްފައިނުވާ ކަމަށާއި ހުށަހަޅާފައިވާ ކަރުދާސްތަކުގައި، މިފަރާތުގެ ވޯޓަރުން ވަކިވުމާއި ފަރާތްތަކުގެ ތަފްސީލުތައް ނިންމާފައިނުވާ، ވޯޓު އަދާކުރުމުގެ ޙައްޤު ގެއްލިފައި، ވޯޓަރުން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބެއް ލިބުނު އެންމެހާ ގެއްލުމުގެ ޢަދަދާއި ޢާއްމުކޮށް އިންސާފުވެރި އުޅުމެއް ހޯދައިދިނުމަށެވެ.

5. ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ނޯޓިސް ޗިޓި ކޮރިޕޮރޭޝަނުގެ ފަރާތުން 26 އޮކްޓޫބަރު 2021 ވަނަ ދުވަހު ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީ އަށް ދިން "ޑިސްމިސަލް އޮފް އެމްޕްލޯއިމަންޓް" ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.[1]

> *"we regret to inform you that the Company has decided not to renew your Employment Contract further and as per section 13 (c) of the Employment Act (Law no. 2/2008). Your Employment Contract will end on 11 November 2021. Your last day of employment with us will be held on 11 November 2021."*

6. ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީގެ ފަރާތުން ޖަވާބުދާރީވާފަރާތަށް ހުށަހެޅި މައްސަލައިގައި ބުނެފައިވަނީ، ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ، ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް ހިތުހުރި ގޮތަކަށް ކަމަށާއި، މަޢުލޫމާތު އަދި އިޖާބާ އަރުވުމުގެ ފުރުޞަތު ދީފައިނުވާކަމަށް ނުވާތީ، ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީ އަކީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ސަބަބެއް ނެތް ނުވަތަ ހަމަނުޖެހޭ ދަށުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް ކަމުގައި، ވަޒީފާ އަނބުރާ ދޫކޮށްދިނުމަށް، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބުނު އުނދަގޫތަކުގެ ބަދަލުގައި މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކާއެކު ހުކުމް އެއްފަދަ ނަގައިދިނުމަށެވެ.[2]

7. ދިވެހިސަރުކާރުގެ ޖަވާބުގައި އަދި ޔާ ކޮރިޕޮރޭޝަނުގެ ފަރާތުން މައިގަނޑު ގޮތުންގައި ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، ދަފްތަރުގެ ދެމުދުވަހާއި 07 ނޮވެމްބަރު 2019 ދުވަހު ބައްޕަރުކޮށްފައިވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގައި 09 ނޮވެމްބަރު 2019 ގެ ތާރީޚުގައި ސޮއިކޮށްފައިވާކަމާއި، ހަމައެއާއެކު ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ 3.1 ވަނަ މާއްދާގައި ވަނީ އެއްބަސްވުން ފެށޭ ތާރީޚަކީ 10 ނޮވެމްބަރު 2019 ނުވަތަ ދެވަނަ ފަހަރު މުސާރަދޭން ނިމުމަށް ނިޝާން ބައްޕަރުވާ ތާރީޚުކަމާއި، ރިސާޗެގެ ދަށުން ފަރުދު އަދި ދައުލަތްތަކުގެ ދިރާސާ

---

[1] ވަޒީފާއަށް ޖަވާބުދާރީވާފަރާތުގެ ހިއްސާގެ އެކްސިބިޓް 2.3

[2] ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީގެ ފަރާތުން ވަޒީފާއަށް ޖަވާބުދާރީވާފަރާތަށް ހުށަހަޅާ "މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމު" ގެ ނަންބަރު 9- އެންމެ

މައްސަލައަކާ ހުރެ ޙުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީ ދިފާޢުގައި ވަކީލާ އަދާކުރަން ފަށާފައިވީ 12 ނޮވެމްބަރު 2019 ގެ ތާރީޚުގައިކަމާއި، ދެވަނަ އެއްބަސްވުމުގެ 3.1 ވަނަ މާއްދާގައިވަނީ ވަކީލާގެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތަކީ 12 ނޮވެމްބަރު 2019 އިން ފެށިގެން 12 މަސް ދުވަސް ކަމަށާއި، އެހެންކަމުން ވަކީލާގެ އެއްބަސްވުން އާކުރުމުގައި ދެވަނަ ވަކީލާގެ އެއްބަސްވުމުގެ ޝަރުޠުތަކާއި އެއްގޮތަށް ނުވަތަ ދެފަރާތުން އަތުން އެއްބަސްވުމާ އާ ޝަރުޠުތަކާ އެއްގޮތަށްކަމަށާއި، ޙުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީ ވަކީލާ އަދާކުރަން ފަށާފައިވީ 12 ނޮވެމްބަރު 2019 ގައިކަން ސާބިތުވާތީން، ވަކީލުންގެ ޤާނޫނުގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ޙުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީ ގެ ވަކީލާގެ މުއްދަތު ގުނަން ފެށޭނީ 12 ނޮވެމްބަރު 2019 އިން ފެށިގެންކަން އެނގޭކަމަށާއި، ޙުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީގެ ޕްރެކްޓިސް އެކްރެޑިޓޭޝަން 2021 އަހަރު އޮގަސްޓް މަހުގައި [illegible] [illegible] އިން ޙުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީ އަށް ލިބިފައިވީ [illegible] ވަރަށް ވަރަށް ދަށް ސްޓޭޓަސްއަކަށްވުމާއި، 2021 ގެ އޮކްޓޯބަރު މަހު ޙުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީއާމެދު ޑިސިޕްލިނަރީ ފިޔަވަޅު އަޅާ [illegible] [illegible] [illegible] ދޫކޮށްފައިވާކަމާއި، ވަކީލާގެ އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible]، އިތުރު [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމާ [illegible]، އަދި [illegible] 26 އޮކްޓޯބަރު 2021 ގައި ޙުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީގެ ވަކީލާގެ އެއްބަސްވުން [illegible] ނިންމާފައިވާކަމާއި، ވަކީލާގެ އެންމެ ފަހު ދުވަހަކީ 07 ނޮވެމްބަރު 2021 ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި އެކަން [illegible] އަންގާފައިވާކަމަށެވެ. ވަކީލާގެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުން ދެ އަހަރު [illegible] [illegible] ވަކީލާގެ އެއްބަސްވުމާ [illegible] [illegible] ވަކީލުންގެ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) އިން އެނގޭން އޮތުމުން، ވަކީލާގެ އެއްބަސްވުން ބާޠިލު ކުރުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވެގެން ވަކީލުންގެ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށްކަމަށެވެ.[3]

8. ވަކީލުންގެ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 19/VTR/2022 މައްސަލައިގެ ނިންމުމުގައި މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވަނީ އަންނަނިވި ކަންތައްތަކެވެ.

---

[3] ވަކީލުންގެ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމުގެ ޕެރެގްރާފް 3.1 އާއި 3.2 އަދި 3.3 ސަފްޙާ 4 އަދި 5

8.1. ޙުސައިން އަބްދުالله ދީދީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމު ކުރުވިފައި ނުވާކަމަށް ބެލެވޭކަމާއި، މިއީ އަނިޔާވެރި ޑިސްމިސަލް (unfair Dismissal) އެއް ކަމަށް؛

8.2. ދަޢުވާއާގެ ގޮތުގައި ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢުކުރުވުމާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން ވަޒީފާގެ ކަންކަން ހަމަޖެހުނު ތާރީޚާ ހަމައަށް، ޙުސައިން އަބްދުالله ދީދީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރު އަދާކުރި މަޤާމުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް އެކު އެއްވަރަށް ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅައި؛

8.3. ޙުސައިން އަބްދުالله ދީދީއަށް ނުޙައްޤު ގެއްލުމެއް ލިބުމުގެ ފުރުޞަތު ނެތިކުރުމުގެ ގޮތުން ބަދަލުގައި ޙުސައިން އަބްދުالله ދީދީ އަށް ދީފައިވާ ފައިސާގެ ތެރެއިން USD236.16 (ދުއިސައްތަ ތިރީސް ހަ ޑޮލަރު ސޯޅަ ސެންޓު) އުނިކުރަންޖެހޭކަން ކަނޑައަޅާ؛ މިއެވެ.

9. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ޙުކުމް ބިނާކޮށްފައިވާ އަސާސްތަކުގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

9.1. ދެފަރާތުން އަމަލުކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން ޙުސައިން އަބްދުالله ދީދީ ވަޒީފާ އަދާކުރިއިރު ކުރި މަސައްކަތަކީ އެ ފަރާތް [illegible] [illegible] ދާއިމީ ގޮތެއްގައި ކުރަންޖެހޭ ދުވަހުގެ މަސައްކަތްތަކަށް ބުނެވޭ، ދެފަރާތުގެ ދެމެދު ވެވުނު އެއްބަސްވުމަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަދަ ވަކި މުއްދަތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިނުވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއްކަމުގައި ބަލަންޖެހޭކަމާއި؛[4]

9.2. ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ، އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުން ކަމަށް ބުނި ނަމަވެސް، ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގައި ވަކި މުއްދަތެއް ކަނޑައެޅިފައި ނުވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް ކަމުގައި ބެލެވޭ، މުއްދަތު ހަމަވުމެއްކަމަށް ބަލާނެ ޤާނޫނީ ހަމައެއް ވުޖޫދުގައި ނުވާކަމާއި، އެހެންކަމުން ވަޒީފާއިން

---

[4] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ޙުކުމުގެ ޕެރެގްރާފް 9.3 ސަފްހާ 14

ވަކިކުރި އެކަށީގެންވާ ސަބަބުތައް ރެކޯޑުން ކަމަށް ނުފެނޭ، މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުނުކުރެވޭކަން،[5]

9.3. އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެވިފައިވާކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން އެއްވެސް ހެއްކެއް ހުށަހަޅާފައިނުވާތީ، އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމު ނުކުރެވޭކަން،[6] ފެނެއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ހުކުމުގެ ނުކުތާތަކާއި ދިރާސާކުރުން [illegible]:

10. [illegible] ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 19/VTR/2022 މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ، [illegible] އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށާއި، އަދި [illegible] ޓްރައިބިއުނަލްގެ ފަރާތުން [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

10.1. ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، [illegible] ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 19/VTR/2022 މައްސަލަ [illegible] ޓްރައިބިއުނަލުން އިސްތިއުނާފު [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި [illegible] [illegible] ޤާނޫނު[7]ގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް ކަމުގައި ވީނަމަވެސް، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][8] ގެ [illegible] 30 ވަނަ ނުކުތާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުކުތާއެވެ.

10.1.1. [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[5] [illegible] ޓްރައިބިއުނަލްގެ ރިކޯޑުގެ ފައިލުގެ S.1 ސަފްޙާ 18

[6] [illegible] ޓްރައިބިއުނަލްގެ ރިކޯޑުގެ ފައިލުގެ S.2 ސަފްޙާ 19

[7] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91

[8] 2019/SC-A/70

ކުރުމަކަށްވާއިރު، **ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޖިނާއީ ޤަޟިއްޔާތަކުގައި ޙުކުމް ކުރުމުގެ ގައިޑްލައިން ކްރިމިނަލް ޕްރޮސީޖަރ ގައިޑްލައިން ޙުކުމް ކުރުމުގެ** ޤަވާޢިދުގެ 30 ވަނަ ނުކުތާގައި ބަޔާންކޮށް އުސޫލު[9] މިގޮތުން ކަނޑައަޅާ ޙުކުމްތަކުގެ ވަކިވާގޮތަށް އަދަބު ކަނޑައެޅުމުގެ އުސޫލު ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަބު ކަނޑައެޅުމުގެ 3.1 އަދި 3.2 ވަނަ މާއްދާއިން ރިޢާޔަތްކޮށް އިތުރު އެއް އަހަރު ދުވަހަށްވުރެ ސާބިތުވާކަމަށްވާއިރު، ޖިނާއީ ޤާނޫނު ޤާނޫނުގެ[10] 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް[11] ރިޢާޔަތްކޮށްގެން ވަކިވާ އަދަބު ކަނޑައެޅުމުގެ ޙުކުމްގައި އިތުރުކުރު ޚުދުގައި އެކަން ކުރުމުގައި އަދަބު ކަނޑައެޅުމުގެ ސަބަބުތައް ބަޔާންކުރުމަށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅާފައެވެ.

10.1.1.1 މިނިވަންކަމާގެ ޙައްޤުގައި ޙުސައިން އަބްދުﷲ ދިރިގެ ހުކުމްކުރެވުނު ދުވަހުން ފުރަތަމަ ދުވަހުގައި ވަޒީފާ 01 އަހަރު ދުވަހުގެ އަދަބުގެ ގޮތުން އެއްކަލަޝްގައި ނުވާކަމާއި އަދި ގެ ޙުކުމްގެ އިޙްތިރާމްކުރި ޚުދުއަދު 01 އަހަރު ދުވަހުން ފަހުން އަދަބުގެ ކަމުގައި ސާބިތުކަން އެއްކަލަޝްގައި ވެފައިވާ 01 އަހަރަށް ކަޑަން ބަޔާންކުރި ބާރު އިޙްތިރާމްކަމާއި، ނަމަވެސް ފަހުން ފުރަތަމަ އަދަބުކުރުމަށް ދިރާސާ 01 އަހަރަށްކަމާއި، އެކަމަށް މުއްދަތު ކަށަވަރުކުރުމާ އަދަބުގެ މުއްދަތުކަން އެކަމަށް އެއްވެސް ގޮތެއް ނުވަތަ ވަކިއެއް ޙުކުމްއާއިއެކުގައި ހުށަހެޅުއްވުމަށްކަމެވެ. އަދި ބަންދުގެ މުއްދަތު ދުވަހު އަދަބުގައި 01 އަހަރަށް އިޙްތިރާމްކުރުން އަދަބުގެ މުއްދަތަށް ބެލި ނަމަވެސް، ޖިނާއީ ޤާނޫނުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެއްއަދަބުގެ ނިމުމަކަށް ނާންނަކަމާއި، ސަބަބަކީ އެހެނިހެން އޮތުކުރުން

---

[9] "ޝަރީޢަތުގެ ޙަވާލުގައި ގޮތުގައި ދަށުން ޙުކުމްތަކާއި އެހެނިހެން ގޮތުން، އެކަން ކަނޑައެޅުމުގައި ދެޚިޔާލެއް، އިތުރަށް އަމަލުކުރާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދުވަހުގައި ކަމަކަށް ނިންމާފައިނެތް ޤާނޫނީ ކަނޑައެޅުމުގެ ބަދަލުގައި ބެލުން ޚިޔާރުކޮށްގެން ޤަޟާއީ ޝަރީޢަތްތަކުގެ ޚުދުގައިވެސް ޝަރީޢަތުގެ މިންވަރަކަށެވެ."

[10] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91

[11] 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)- ޝަރީޢަތުގެ ޙުކުމްތަކުގެ މަޢުލޫމާތު ބެލުމަށް ކަނޑައެޅޭ ވާޖިބު ނުވާނެއެވެ. އަދި ޝަރީޢަތުގެ ސަބަބުތައް އަދި ބަޔާނެއް ފެންނަންނެތް. ވީއެ ހިނގާ ބާރުތަކެއް އަމަލުކުރެވޭ އެ ޝަރީޢަތުގެ ޚުދުގެ ޙުކުމް، ހަމައެ ބަޔާނެއް ބޭނުން ކަމަކު ކުރެވޭ ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ދަންނަ ޙަޤީ ކަނޑައެޅުމަށް ހުށަހަ ބާރުތަކާ އަމަލުކުރުން އިޙްތިރާމްކުރުން ނުވާނެއެވެ."

ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވަކި މުއްދަތެއް ކަނޑައެޅިފައި ނުވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމަކަށް އެ އެއްބަސްވުން ބަދަލުވެގެންދާނެއެވެ.

10.2 **ދެވަނަ ނުކުތާއަށް؛** ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ 19/VTR/2022 މައްސަލަ ނިންމުމުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތާ އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތާ ދެމެދު ވެފައިވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމަކީ ވަކި މުއްދަތެއް ކަނޑައެޅިފައި ނުވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ[12] 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފުކަމުގައި ފެންނަކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

10.2.1 މިނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި އަދި ބޭ މޯލްޑިވްސްގެ ފަރާތުން ބަޔާންކުރައްވާފައިވަނީ، ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމަކީ މުއްދަތެއް ކަނޑައަޅައިގެންވާ އެއްބަސްވުމަކަށް ވާއިރު، އަދި އެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު އާ ކުރެވުނީ 1 އަހަރަށްކަން އެއްބަސްވުމަށް ބެލުމުން އެނގޭއިރު، އަދި އެގޮތުން އާކުރުމުން 1 އަހަރުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން އެއްބަސްވުން ނިމުމަކަށް އަންނަން ކަމުގައިވާއިރު، އަދި އެއްބަސްވުމުގެ ޖުމްލަ މުއްދަތު 2 އަހަރު ދުވަހަށްވުރެ އިތުރުވުމުން ގޮތުގެ މަތިން އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން އަމަލުކޮށްފައިވާއިރު، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ޝަރުޠުތައް ހިމެނިފައިނުވާކަމަށް، ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމަކީ ވަކި މުއްދަތެއް ކަނޑައެޅިފައިނުވާ ދާއިމީ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއްކަމަށް ނިންމި ނިންމުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އާ ޚިލާފުކަމަށެވެ.

10.2.1.1 މިނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ހިދީގެ ފަރާތުން ބަޔާންކުރައްވާފައިވަނީ، ޓްރައިބިއުނަލްގެ މައިގަނޑު ނިންމުމަކީ، ފުރަތަމަ އެއްބަސްވުން އައުކުރުމުގެ ސަބަބުން އެއީ ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތުން ކުރެވުނު އަދި މަސައްކަތުގެ އުޞޫލާ ޚިލާފުކުރުމުގެ

---

[12] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

މަޤްޞަދުގައިކަން [illegible] ދާއިމީ ގޮތެއްގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނިންމުމަކީ ވަގުތީ ކޮންޓްރެކްޓެއް ދާއިމީ އެއްބަސްވުމަކަށް ބަދަލު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2 އަހަރު ދުވަހުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

10.3 **[illegible] [illegible]؛** ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 19/VTR/2022 މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ޓްރައިބިއުނަލުން އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތާ އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތާ ދެމެދުގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމަކީ ވަކި މުއްދަތަކަށް ކަނޑައަޅާފައި ނުވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/364 ޤަޟިއްޔާގައި ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމަކީ ވަކި މުއްދަތަކަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއްތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލު [illegible] [illegible] [illegible] ނުކުތާއެވެ.

10.3.1 [illegible] ތަފްސީލުގައި އަދި [illegible] [illegible] ފަރާތުން [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/364 ޤަޟިއްޔާގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ވަކި މުއްދަތަކަށް ކަނޑައަޅާފައި ނުވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް ކަމުގައި [illegible] 2 [illegible] [illegible] ކަމަށް [illegible]، [illegible] [illegible] ވަކި މުއްދަތަކަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

މަސައްކަތަކީ އެތަނެއްގައި އާދައިގެ ވަކިން އަހަރުވެސް ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތަކަށް ވުމާއި، އަދި ދެވަނަ ޝަރުތަކީ، އެ މުވައްޒަފަކާއެކު ހެދިފައިވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމާ ގުޅިގެން އެ އެއްބަސްވުން އޭގެފަހުން އާ ކުރުމުން ދެފަރާތުން އަމަލު ކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން އެ މުވައްޒަފަކު އެތަނެއްގައި ކުރާ މަސައްކަތަކީ، އެ މުވައްޒަފަކު އެމަސައްކަތެއް އެތަނެއްގައި ދާއިމީ ގޮތެއްގައި ކުރުމަކީ ދެމިހުރުންކަމަށް ބެލެވުނެވެ. ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތާ ދެމެދު ސޮއިކުރެވުނު ފުރަތަމަ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ 1 އަހަރު ހަމަވުމުން ދެފަރާތުން އަމަލުކޮށްފައިވާ ގޮތުންނާއި، ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ 3.2 ވަނަ މާއްދާގައި ރިޢާޔަތްކުރުމުން، އިތުރު ޝަރުތުތަކަކަށް އެއްބަސް ވެފައި ނުވާކަމާއި، އެއްބަސްވުން އާ ކުރެވުނު ހަމައެކަނި ގޮތަކީ ވެސް ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ ޝަރުތުތަކާ އެއްގޮތަށް އިތުރު އެއް އަހަރު ދުވަހަށްކަން ސާފުކޮށް އެނގޭކަމަށެވެ. މި ދެ ޝަރުތު މި މައްސަލައިގައި ތަތްބީޤު ކުރާއިރު، މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތުން ކުރަމުން އައި މަސައްކަތަކީ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ކުރަމުން އައި މަސައްކަތްތަކާއި، އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތުން ވަކި މުއްދަތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދެވަނަ އަހަރު މަސައްކަތް ކުރުމަކީ އެފަރާތަކީ ދާއިމީ ގޮތެއްގައި އެ މަސައްކަތެއް ކުރަމުން އައި ވަޒީފާއެއް ކަމަށް ބެލެވޭނެ ސަބަބެއް ކަމަށް އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތަށް ޙައްޤު ނުކުރެވޭނެކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން، ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީގެ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމަކީ މުއްދަތު ކަނޑައެޅިފައިވާ އެއްބަސްވުމެއްކަމަށް ފާހަގަކޮށް ނިންމާފައިވާ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/364 ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުމާ ޚިލާފްކަމަށެވެ.

10.3.1.1. މިނުކުތާގެ ދަށުގައި ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވާފައި، އިސްތިއުނާފު މަރުޙަލާގައި ދެއްކެވުން ޖޯ ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމުން ގޮސްތި

ގޮތްކަމަށާއި، ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/364 ޤަޟިއްޔާ ޓްރައިބިއުނަލުން ތަންފީޒުކުރުމަށްފަހު، ދިނުމާގައި ހުށަހަޅާފައިވާ އެ ތަންފީޒުކުރި ގޮތް ކޯޓްސްތަކުގައި، އަދިން ބަލަން ހައިކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގައި ތަންފީޒުކުރި އުސޫލު ތަންފީޒު ކުރަންވާނެ ކަމުގައި ނުދެކެއެވެ.

10.4 ހަމަޖެހިފައިވާ ނުކުތާގައި؛ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 19/VTR/2022 މައްސަލަ ނިންމުމުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތުން ރިޢާޔަތް އަމުރުތަކާއި ޤާނޫނު ކޯޓުގައި ނުވާކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/364 ޤަޟިއްޔާގައި ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާ ދިން notice ދޫން ނުދީ ކަމަށް ބައްލަވާފައި އެކަމާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ[13] 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުވާކަމަށް ކަނޑައަޅާ ނިންމާފައެވެ.

10.4.1 މިންވަރުގެ ތަފްސީލުގައި އަދި ޤ ކޮންޓްރެކްޓްގެ ފަރާތުން ފާހަގަކުރެއްވިފައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ނިމުމަކަށް ގެނައުން އިޖުރާ ނޯޓިސް އެއް ދޫން ނުދީ ކަމުގައި ބައްލަވާފައިވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ 16.1 (i) ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދިރިއަށް ނޯޓިސް ދީފައިވާތީ، އަދި ނޯޓިސްގެ މުއްދަތަށް ވައިސާވެސް ދީފައިވާކަން ޓްރައިބިއުނަލުން ހަމަޖެހިފައިވާ ދުސްތޫރު ޢާންމު އުސޫލާއި، ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/364 ޤަޟިއްޔާގައިވެސް ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުން ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުން ނިމުމަކަށް ގެނައުން ހިނދު ނޯޓިސް ދޫކުރުން ނުދޭނެކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޤަވާޢިދާއި، އިންސާފާއި އަދުލުވެރިކަން ސާބިތުކުރުމަށް އެއްވެސް ގޮތެއް ހަމަހަމަކަމާއި އިންސާފާއި އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމް ކުރެވިފައިވާނޭގޮތަކަށް ޓްރައިބިއުނަލުން ތަންފީޒުކޮށްފައިވާ ކަމަކަށް ނުދެކެއެވެ.

---

[13] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

10.4.1.1 މިނުކުތާގެ ރައްދުގައި ހުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އޮތީ މުއްދަތު ކަނޑައެޅިފައި ނުވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް ކަމުގައިވާތީ، މިނުކުތާގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދައްކާ ވާހަކައިގެ އެއްވެސް އަސާސެއް ނެތްކަން ފާހަގަކުރަމެވެ.

10.5 **ފަސްވަނަ ނުކުތާއަށް؛ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. ޙާމިދު ޢަބްދުއްރަޙްމާން**[14] ޤަޟިއްޔާގައި ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަ ކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ވަޒީފާ [illegible] [illegible] 19/VTR/2022 މައްސަލަ ނިންމަވާފައިވުން ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

10.5.1 މިނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި އަދި [illegible] [illegible] ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2018/SC-A/49 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible] ކުރިން [illegible] [illegible] 2012/HC-A/280 [illegible]

---

[14] 2018/SC-A/49

10.5.1.1 މިނުކުތާގެ ޙައްޤުގައި ހުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، އާންމު ހާލަތުގައި އިޢާދަކުރުމުގައި ހުރަސްއެޅޭ [illegible] [illegible] ނުދެވޭ ސަބަބުތަކެއް ހުރިނަމަ ކަމަށާއި، އަދި ވިޔަފާރީގެ [illegible] ބަދަލުވުން ނުވަތަ [illegible] ގެއްލުން ނުވަތަ ވަކިކުރުމުގައި ކޮންމެވެސް ބައިވެރިވުމެއް [illegible]. މިމައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] ވަކިކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން ނޫންކަމަށާއި، [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިނުކުތާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

10.6 **ހަވަނަ ނުކުތާއަކީ؛ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]**[15] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލުތަކާ އަދި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2018/SC-A/12 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލުތަކާ [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 19/VTR/2022 މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] ނުކުތާއެވެ.

10.6.1 މިނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި އަދި [illegible] [illegible] ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2018/SC-A/49 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible]. މި މައްސަލައަށް [illegible]، އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible]

---

[15] 2018/SC-A/49

އެހެން ވަޒީފާއެއް ހޯދުމަށް އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކުރިތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ [illegible] ބަލާފައި ނުވާކަމާއި، ގެއްލުން ކުޑަކުރުމަށް އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކުރިކަން [illegible] ބަލާފައިނުވާކަމަށް. އަދި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2018/SC-A/12 ވަނަ މައްސަލާގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި އިރު ލިބެމުންދިޔަ އަސާސީ މުސާރަ 6 މަސްދުވަހަށް ލިބިދިނުމަށް އަދުލުވެރި ބަދަލެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައި އޮތުމުން، [illegible] [illegible] އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމް ނުވާ [illegible] [illegible] ވަޒީފާ އަނބުރާ ރުޖޫޢުކުރުމަށް އަމުރު ކުރެވޭ [illegible] ވެސް ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން އަނބުރާ ވަޒީފާ އިޢާދަކުރުމާ [illegible] [illegible] މުސާރައާ އިނާޔަތްތައް އެކު [illegible].

10.6.1.1 [illegible] ރައްދުގައި ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/HC-A/111 ވަނަ މައްސަލާގައި ގެއްލުން ކުޑަކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކީ މުވައްޒަފުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ހަމައެކަނި [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން އޭނާއަށް އަނބުރާ ވަޒީފާ ދިން ދުވަހާ ހަމައަށް މުވައްޒަފު ވަޒީފާއެއް [illegible] ނުވަތަ އެއްވެސް [illegible] އާމްދަނީއެއް ލިބިފައިވާކަން ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ސާބިތުކޮށްދެވޭ މިންވަރަކުން [illegible]. މިމައްސަލައިގައިވެސް އަމަލުކުރަންޖެހޭނީ [illegible] [illegible]، [illegible] ހަމައެކަނި އެހެން ވަޒީފާއެއް ނުވަތަ އެހެން އާމްދަނީއެއް ލިބިގެންވާނަމަ [illegible].

ދެފަރާތުގެ އެދުންތައް:

11. އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން [illegible] އެދިފައިވަނީ، އަންނަނިވި ކަންކަމެވެ.

11.1 ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 19/VTR/2022 މައްސަލައިގެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައާއެކު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައެޅުއްވުމާ ހަމައަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 19/VTR/2022 މައްސަލައިގެ ނިންމުން ތަންފީޛުކުރުމަށް ލަސްކުރުމުގެ ވަގުތީ އަމުރެއް ނެރެދިނުން.[16]

11.2 އިސްތިއުނާފު ރައްދު ފަރާތުގެ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ ފުރަތަމަ އަހަރު ނިމުމުން ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރެވުނީ އިތުރު އެއް އަހަރު ދުވަހަށްކަން ސާބިތުވާ ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުން.

11.3 އިސްތިއުނާފު ރައްދު ފަރާތުގެ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމަކީ މުއްދަތެއް ނެތް ދާއިމީ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް ކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައެޅުމަކީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ނިންމުމެއް ނޫންކަމުގައި ކަނޑައަޅައި ދިނުން.

11.4 އިސްތިއުނާފު ރައްދު ފަރާތުގެ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުން ނިމުމަކަށް ގެނެވިފައިވަނީ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުންކަން ސާބިތުވާ ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުން.

11.5 އިސްތިއުނާފު ރައްދު ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ މަރުޙަލާ އަދުލުވެރިކަން އަދި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެވިފައިވާކަން ކަނޑައަޅައިދިނުން.

---

[16] [illegible] 95-B9/CHT/2022/3044 [illegible] 05 [illegible] 2022 [illegible]

11.6. އިސްތިއުނާފު ހައްދުވާ ފަރާތަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނު ތާރީޚުން ފެށިގެން އެފަރާތުގެ ވަޒީފާ އިޢާދަކުރެވޭ ތާރީޚާ ހަމައަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައަޅައިފައިވަނީ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމުގައި ކަނޑައަޅައިދިނުން؛

11.7. އިސްތިއުނާފު ހައްދުވާ ފަރާތަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކުގެ ގޮތުގައި އެއްވެސް މިންވަރެއް ދޭންނުޖެހޭނެކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުން؛

11.8. އިސްތިއުނާފު ހައްދުވާ ފަރާތުގެ ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކުރާނެ ތަނެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުން؛

11.9. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 19/VTR/2022 މައްސަލައިގެ ނިންމުމަކީ ޤާނޫނީ އަދި ޝަރުޢީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފު ނިންމުމެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައިދީ އެ ނިންމުން ބާޠިލުކޮށްދިނުން؛

މިއެވެ.[17]

12. އިސްތިއުނާފު ހައްދުވާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނިންމުން [illegible] ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ [illegible] އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނިންމުން ހުރިގޮތުގައި ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.[18] މިއެވެ.

---

[17] [illegible] -9 "[illegible]"

[18] [illegible] ޢަބްދުﷲ [illegible] -5 "[illegible]"

މިކޯޓުން [illegible] ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ކަންތައްތައް:

13. ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާތަކާއި ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކަށް ބަލާއިރު، މިކޯޓުގެ ކުރިމަތީގައި ސުވާލު އޮތީ އަންނަނިވި ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެންނެވެ.

13.1. ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އޮތީ ދާއިމީ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއްތޯ؟

13.2. [illegible] ގޮތުގައި ވަޒީފާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؟

ދާއިމީ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއްތޯ؟

14. އިސްތިއުނާފުވެރިޔާ [illegible] ހުސައިން ޢަބްދުﷲ [illegible] އަދި [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] 1" ގެ [illegible] ވަޒީފާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އޮތް ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގައި[19] [illegible] [illegible] [illegible] 12 ނޮވެންބަރު 2019 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[20] [illegible] 01 (އެކެއް) އަހަރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3.1 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

> .3.1. This agreement shall be valid for a period of 12 (Twelve) months (the "term") effective from November 12, 2019 or such date that the resort will be operational to have you on board, whichever is later (the "Effective Date").
>
> 3.2.This agreement may be renewable for further terms on the same conditions or on such other term and conditions as may be mutually agreed by the parties. (provided a work permit is granted

---

[19] "Contract of Employment

[20] [illegible] 7.2 [illegible] 12 [illegible] 2019 [illegible]

for the term). Unless otherwise terminated in accordance with clause 16).)

15. 2020 ނޮވެމްބަރުގައި މިއެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުން، ދިއުމުން އާއި އެއްބަސްވުމެއްގައި އިތުރަށް ސޮއިކޮށްފައިނުވެއެވެ. ނަމަވެސް، ހުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީ ދިޔައީ ކުރިއަށް އެއްގޮތަށް ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންނެވެ. މިގޮތަށް މަސައްކަތް ކުރަމުން ދަނިކޮށް 26 އޮކްޓޫބަރު 2021 ގައި އަރި ބޭ ވޯލްޑިވްސް އިން ފޮނުވި "ޑިސްމިސަލް އޮފް އެމްޕްލޯއިމަންޓް"[21] ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ގާނޫނުގެ[22] 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ހުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީގެ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުން އަދު ނުކުތުމަށް ކުންފުނިން ނިންމާފައިވާ ކަމަށާއި، 07 ނޮވެމްބަރު 2021[23] އަށް މަސައްކަތުގެ ފަހު ދުވަސްކަމަށް އަންގާފައިވެއެވެ.

16. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ބަޔާނުގައި، ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ދިއުމުން އާއި އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވި ފަހުން، ވަކި އެއްބަސްވުމެއް ދިއުމުން [illegible] ކުރިއަށް ހިނގާފައިވާކަމަށް، މުއްދަތު ހަމަވި އެއްބަސްވުމުގެ 3.2 ވަނަ މާއްދާގައި، އޮޓޮމެޓިކަލީ އެއްބަސްވުން އަލުން [illegible] ވަޒީފާގެ މުއްދަތަކީ އެއްބަސްވުމުގައިވާ ފަދައިން 1 (އެކެއް) އަހަރަކަށް މުޢާމަލާތުގެ ޤާނޫނުގެ[24] 20 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން [illegible] ކަމަށެވެ. އަދި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] ދާއިމީ އެއްބަސްވުމެއް ކަމަށް [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ގާނޫނުގެ[25] 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) [illegible] ކަމަށާއި، [illegible] 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ކަމަށާއި، [illegible] ހުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީގެ ޖުމްލަ މުއްދަތު 2 (ދޭއް) އަހަރަށް ވުރެ އިތުރުވާތީ ކަމަށެވެ.

---

[21] " Re:Dismisaal of Employment 26 October 2021"

[22] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[23] އަރި ބޭ ވޯލްޑިވްސް އިން [illegible] 4.64 ގައި [illegible]

[24] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91

[25] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

17. އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ޖަވާބުގައި، ވަޒީފާއަށް އެއްބަސްވުންތަކަކީ ކޮންޓްރެކްޓަށް ޤާނޫނުގެ[26] ދުސްތޫރުތައް ތަޢާރަފްކުރެވިފައިވާ ގޮތް ތަފްޞީލުކޮށްދީފައިވާ ޤާނޫނުން ތަފާތު ކޮންޓްރެކްޓާ ހިލާފުން އެއްބަސްވުމެއްގައި ކަނޑައެޅިފައިވިޔަކަސް، އެއެއްބަސްވުމުގެ ތަޢާރަފުކުރެވޭ ކަމަށެވެ. އަދި ވަޒީފާއަށް ޤާނޫނުގެ[27] 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްދެނީ މުސްތަޤްބަލުގެ ދިމާލުގައި ކަމަށާއި، ވަޒީފާއަށް ޚިޔާރުކުރަމުން އިން މިހެން ވަޒީފާއަށް ޤާނޫނުގެ[28] 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ތަޢާރަފު ކޮންޓްރެކްޓެއް ނަންގަތުން ކަމަށެވެ.

18. އިސްތިއުނާފު ހުށަހަޅާ ނުކުތާގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އުޒުރު، އިސްތިއުނާފު ބަރުޚާ މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ގޮސް ގެތޭ ދީފައިވާ ދެމެދުގައި އޮތް މުއްދަތު ކަނޑައެޅިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ޙާ ... ކަމަށެވެ.

19. ވަޒީފާއަށް ޤާނޫނުގެ[29] 13 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ތިން ބާވަތެއްގެ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުން އެކުލަވާލެވިދާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން އެމާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުންތަކަކީ:

1. މުއްދަތު ކަނޑައެޅިފައިވާ އެއްބަސްވުން؛ (definite/ fixed term) (މީގެ ފަހުން "ފިކްސްޑް އެއްބަސްވުން" ގެ ގޮތުގައި ނިސްބަތްކޮށްފައިވާ)
2. މުއްދަތު ކަނޑައެޅިފައިނުވާ އެއްބަސްވުން؛ (indefinite/open) (މީގެ ފަހުން "އޯޕަން އެއްބަސްވުން" ގެ ގޮތުގައި ނިސްބަތްކޮށްފައިވާ)؛ އަދި
3. ވަކި މަސައްކަތެއް ނިމުމާއި ގުޅުވައިގެން ކަނޑައެޅިފައިވާ އެއްބަސްވުން؛ (project based) އެވެ.

20. ފިކްސްޑް އެއްބަސްވުންތަކުގައި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުން މަސައްކަތްތެރިޔާއަށް ލިބޭ ޙައްޤުތަކާއި، އޯޕަން އެއްބަސްވުމެއްގައި މަސައްކަތްތެރިޔާއަށް ލިބޭ ޙައްޤުތަކާ އަޅާކިޔުމުން، ތަފާތެވެ. އެހެނީ،

---

[26] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/

[27] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[28] އެ

[29] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

ވަގުތީ އެއްބަސްވުމެއްގައި، ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވުމުން އިތުރު ސަބަބެއް ބުނުމަކާ ނުލައި އެއްބަސްވުން ނިމުމަކަށް އަންނާނެއެވެ. މިޙާލަތުގައި ނޯޓިސް ނުވަތަ ނޯޓިސްގެ ބަދަލުގައި ފައިސާ ދިނުން ލާޒިމެއް ނުވެއެވެ.

21. މިސާލަކުގެ ވަގުތީ އެއްބަސްވުންތަކަކީ، ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގޮތުން އަމަލުކުރެވޭ އުސޫލުތަކުން [illegible][30] [illegible] އެއްބަސްވުންތަކެކެވެ. ވަގުތީ އެއްބަސްވުންތަކުގެ ނިޔަލުގައި، މަސައްކަތްތެރިންގެ ޙައްޤުތައް ނާޖާއިޒު ގޮތުގައި ހަނިކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ކުޑަކުރުމުގެ ގޮތުން، މިސާލަކަށް އެއްބަސްވުމަކަށް ވަދެވޭނެ އެއްވެސް ދިގު މުއްދަތެއް ކަނޑައެޅުން ނުވަތަ މަސައްކަތުގެ ބާވަތުން ވަގުތީ އެއްބަސްވުމަކަށް ވަދެވޭނެ މުއްދަތު ކަނޑައެޅުން ފަދަ، ޤާނޫނުން [illegible] "އެކަށީގެންވާ [illegible] [illegible]" ޓާމިނޭޝަނުގައި ބުނެއެވެ.[31]

22. މިގޮތުން، އެކަށީގެންވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޮންވެންޝަން އިންޓަރނޭޝަނަލް ލޭބަރ އޯގަނައިޒޭޝަން (މީގެ ފަހުން "އައި.އެލް.އޯ" ގެ ގޮތުގައި [illegible] [illegible]) ޓާމިނޭޝަން އޮފް އެމްޕްލޯއިމަންޓް ރެކޮމެންޑޭޝަން، 1982 (ނަންބަރު 166) ގައި [illegible].

(ހ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަގުތީ އެއްބަސްވުންތަކަށް [illegible] [illegible]؛

---

[30] C158 - Termination of Employment Convention, 1982 (No. 158) Date of entry into force: 23 Nov 1985 (Art-2(2))

[31] **The Termination of Employment Recommendation, 1982 (No. 166) provides for example, that**

(ނ)- (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible]، [illegible] ވަކި މުއްދަތަކަށް ވުރެ އިތުރު މުއްދަތަކަށް ވެސް އެއްބަސްވުންތަކެއް، ނުވަތަ އެއްބަސްވުންތަކުގެ ގޮތުގައި އިލްތިމާސްކުރަން؛

(ރ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible]، އެއްބަސްވުންތަކާއި [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުންތަކުގެ ގޮތުގައި އިލްތިމާސްކުރަން؛ [illegible]

23. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ[32] (މިއަށް ފަހުން **"ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު"** ގެ ގޮތުގައި ރިފަރކުރެވޭނެ) ދަށުން ވަގުތީ އެއްބަސްވުންތަކާއި [illegible] [illegible] [illegible] އިޖުރާއަތުތަކެއް [illegible]. އޭގެތެރެއިން ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ވަގުތީ އެއްބަސްވުމެއް [illegible] އެންމެ ދިގު މުއްދަތަކީ 2 (ދޭއް) އަހަރު ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. ވަގުތީ އެއްބަސްވުންތައް [illegible] އެއްބަސްވުމަކަށް ގޮތުގައި [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްދެއެވެ. އޭގެތެރެއިން، އެޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އެޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން [illegible] [illegible]، [illegible] ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އޭގެތެރެއިން، [illegible] [illegible] [illegible].

> (ހ) [illegible] [illegible] ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް، ވަޒީފާގެ [illegible] [illegible]
> [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ [illegible]
> [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]

---

[32] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[illegible] [illegible]، އެއްބަސްވުމަކީ ވަކި މުއްދަތަކަށް ކަނޑައެޅިގެންވާ
އެއްބަސްވުމެއް ނޫން ކަމުގައި ބަލަންޖެހޭނެއެވެ.

(ހ) ވަކި މުއްދަތަކަށް ކަނޑައެޅިގެންވާ ނުވަތަ ވަކި މަސައްކަތަކަށް ޚާއްޞަކޮށްގެންވާ، ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ [illegible]، ނުވަތަ [illegible]، ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ވަގުތީ [illegible] [illegible] ދެމިގެންދިޔަ ކަމުގައިވާނަމަ އެ އެއްބަސްވުމަކީ ވަކި މުއްދަތަކަށް ކަނޑައެޅިގެންނުވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް ކަމުގައި ބަލަންޖެހޭނެއެވެ.

24. އެއްބަސްވުމުގެ [illegible]، ނުވަތަ [illegible]، ވަޒީފާ އަދާކުރި [illegible] [illegible] ވަގުތީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމެއް ކަން ޤާނޫނުން[33] އިޢުތިރާފުކުރެއެވެ. މިމާއްދާގެ [illegible] (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ 2 (ދޭއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތު ވަޒީފާގައި [illegible] ޤާނޫނުން [illegible] ނުކުރެއެވެ. އެހެނީ، ވަކިވަކިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

25. މިމާއްދާ ޤާނޫނުގައި ހިމެނުމުގައި [illegible] މަޤްޞަދުގައި [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] ޕްރޮބޭޝަން ދައުރު ގޮތުގައި، ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާ [illegible] ކުރެވިފައިވާ ގޮތުން، 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާން ކުރަނީ ވަކި މުއްދަތަކަށް ކަނޑައެޅިގެންވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް ދާއިމީ އެއްބަސްވުމަކަށް ބަދަލުވާން ހަމައެކަނި [illegible] [illegible] [illegible] 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާން ކުރަނީ، ވަކި މަސައްކަތަކަށް ޚާއްޞަ ކުރެވިފައިވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް ދާއިމީ [illegible]

---

[33] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު- ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

ޙާލަތުކަމަށް ޖިނާއީގައި[34] ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި މި ނުކުތާ ގުޅޭގޮތުން [illegible] [illegible] 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި "ވަކި މުއްދަތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ނުވަތަ ވަކި މަސައްކަތަކަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ [illegible]، ނުވަތަ [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، "ވަކި މުއްދަތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ" މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] **ޖަސްޓިސް ޑރ. ޢަބްދުﷲ ޝަރީފް**[35] ގެ ޚިޔާލު އިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްލާހު ކުރުމުގެ ބާރު ކޯޓަށް ލިބިގެންވާ ކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

26. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު،[36] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 37 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ލިބިދީފައިވާ މަސައްކަތްތެރިންގެ ޙައްޤާއި [illegible]، ވަޒީފާދޭ ފަރާތްތަކާއި ވަޒީފާ އަދާކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ޙައްޤުތަކާއި [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[37] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ.

27. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ[38] 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[34] ހައިކޯޓުގައި 01 ޖަނަވަރީ 2024 ދުވަހު ބޭއްވުނު ސަރކިއުލަރު މަޖިލީހުގެ [illegible] [illegible]- ސަރކިއުލަރ 2

[35] 2020/SC-A/30

[36] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[37] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 68 ވަނަ މާއްދާ އާއި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/35

[38] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

ކަމަށް" ބުނެފައިވުމުގެ އިސްތިސްނާއަކީ ކުރި ފަރާތުން ފުރުޞަތު ލިބޭ ގޮތަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ[39] 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަކީ މުއްދަތަކަށް ބަލައި ދާއިމީ ކުރުވާ ކޮންޓްރެކްޓްތަކާއި، އެމާއްދާގެ (ހ) އަކީ ޚާއްޞަ މަސައްކަތަކަށް އެކަށީ ތަފްޞީލުކޮށްދޭ މާއްދާއެއް ކަމުގައި މާނަ ކުރެވިދާނެކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

28. އަދި މިފަދައިން މާނަކުރުމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ[40] 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ މަޤްޞަދު ގެއްލިގެންދާނެ ކަމަށް ބުނެވިދާނެ ގޮތެއް، އެޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްދެނީ، "ވަކި މުއްދަތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް، މިމާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުގެ ބަދަލުގައި އެއްބަސްވުން ކާމިޔާބުވާ ބަޔަކަށް ބޭނުންކުރުމަށްފަހު، އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ވަޒީފާގެ އިތުރު ނުވާނެ ކަމަށް ބެލުމަށްފަހު، އެއްބަސްވުން ނިމުމަކަށް އައުންނައެވެ" މިފަދައިން ކަމާއި، މިމާއްދާގެ މަޤްޞަދަކީ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވުމުން ނިމިގެންދާއި ނުވަތަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ކުރިމަތިވާ ގޮތަށް ޤާއިމުކުރުމެވެ. މިމާއްދާގައި (ށ) އަށް ބަދަލުގެނައުމަކީ (ށ) ގައި ބުނާ ފަދައިން ވިއްކުން ނުވަތަ އަމިއްލަވެރިކަން އެއްބަސްވުން އަދާކުރަމުން ބަޔާންތަކުގައި ވަކި ފާގެ ގެނެސް ދެމިގެންދާކަން ބަލައިގަންނަކަށެވެ. އެހެންކަމުން، (ށ) އާއި (ހ) އަކީ މުސްތަޤިއްލު ދެ އިޚްތިޔާރެއް ކަމަށް މާނަކުރުމަކުން (ނ) ގެ މަޤްޞަދު ގެއްލޭ ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

29. ބަލަންވާ ކަންތައްތަކަކީ ހިމާޔަތްކުރުމުން، ޤާނޫނުގެ ސަރަޙައްދު އިއްތިފާޤުވާއި، ތަޢުލީމީ ކަމުގައިވާ ގޮތުގެ ތަފާސީލު، އަދި އަމަލުކުރުމުގެ ބައިގެ ޔުނިވަރސަލް އުސޫލެއް ބަލައިގަނެ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ[41] 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި (ހ) އަކީ ދެވަނަ ހިމާޔަތްކުރުމުގެ މަޤްޞަދުގައި ހިމެނިފައިވާ ވަކި ޤާނޫނީ ދެއިޚްތިޔާރެއް ކަމުގައި ބަލައިގެން، އަދި މި މާއްދާގެ ފުރުޞަތުގެ އިތުރުން 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި "ވަކި މުއްދަތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ނުވަތަ ވަކި މަސައްކަތަކާ ގުޅިގެން ކުރިއަށްދާނެކަމަށް،

---

[39] އެޔެ

[40] އެޔެ

[41] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ މަޤްސަދަކީ، ނުވަތަ ނަތީޖާއަކީ" މިފަދައިން [illegible] [illegible]

"ވަކިމުއްދަތެއް ކަނޑައެޅިފައިވާ" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ކޮންޓްރެކްޓުގެ ޤާނޫނުގެ[42] 20 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މައްސަލަ ބެލުން

30. ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އޮތް ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ 3.2 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެއްބަސްވުން އާކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ދެފަރާތަށް ލިބިގެންވާތީ، އެއްބަސްވުން އިތުރުކުރުމުގެ މުއްދަތަކަށް [illegible] މިއެއްބަސްވުމުގައިވެސް ކަނޑައެޅިފައިވާ އެކެއް (01) އަހަރު ކަމަށް [illegible] އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން ވަކާލާތުކުރައްވައެވެ. އެއްބަސްވުމުގެ 3.2 ވަނަ މާއްދާގައި މި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

> This agreement may be renewable for further terms of the same conditions or on such other terms and conditions as may be mutually agreed by the parties...

31. މިމާއްދާގެ އިބާރާތުން [illegible] މިއީ [illegible] ނުވަތަ ދެފަރާތުން އެއްބަސްވާ އިތުރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

32. މިއެއްބަސްވުމުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

> The terms and conditions of employment of the employee may only be changed upon the mutual agreement in writing signed by the Parties or in accordance with the Act.

33. މިމާއްދާގައި އެއްބަސްވުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސޮއިކޮށްގެން [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި[43] [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible] [illegible]، އެއްބަސްވުމުގެ 3.2 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން [illegible]، 11 ނޮވެމްބަރު 2021 ގައި އެކެއް އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް [illegible] [illegible] 26 އޮކްޓޯބަރު 2021 ގައި [illegible] [illegible].

---

[42] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91

[43] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

34. އަނެއްކާވެސް، ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އޮތް ލިޔުމުން އޮތް އެއްބަސްވުމުގެ ޝަރުޠުތައް ބަދަލުކުރެވޭނީ ލިޔުމުން ދެފަރާތުން ސޮއިކުރުމުންކަމަށް އެއްބަސްވުމުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރުމާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 3.2 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން [illegible] އެއްގޮތަށް އެއްބަސްވުން ބަދަލުކުރެވިދާނެކަމުގައި ބުނެފައިވެއެވެ.

ވަޒީފާގެ މަސައްކަތްތަކުގައި ޤާނޫނީ ހިމާޔަތް

35. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ[44] 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައި، އެޤާނޫނުން ލިބޭ ޙައްޤުތައް އެޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންވަރަށް ވުރެ އިތުރަށް ދޭ ގޮތަށް ކުރާ އެއްބަސްވުމެއްގައި ސޮއިކުރުމަކަށް ހުރަސް ނާޅާކަމެވެ. ހަމައެއާއެކު، އެޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައި، ވަޒީފާއަދާ ކުރާ މީހުން ޤާނޫނުގެ ދަށުން ލިބިދޭ ޙައްޤުތައް ނުވަތަ [illegible] ނިގުޅައިގަނެވޭ ގޮތަށް ނުވަތަ [illegible] ކަމަކަށް [illegible] ވީނަމަ [illegible] ނުވަތަ ވަޒީފާ އެއްބަސްވުމުގައި، އެއްވެސް މާއްދާއެއް ހިމެނިގެންވާނަމަ، އެމާއްދާއެއް ވާނީ ބާޠިލު މާއްދާއެއް ކަމުގައެވެ. މިމާއްދާއަށް ބަލާއިރު، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި[45] ކަނޑައަޅާފައިވާ ޙައްޤުތަކަކީ އެންމެ މަދުވެގެން ކަނޑައަޅާ ޙައްޤުތައް (minimum rights) ކަމާއި، އެޤާނޫނުން ލިބިދީފައިވާ ޙައްޤެއް ނިގުޅައިގަނެވޭ ގޮތަށް އެއްބަސްވުމެއްގެ އެމާއްދާއެއް ބާޠިލުވާނެކަން އެނގެއެވެ.

36. މިމައްސަލައިގައި ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އޮތް ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތަކީ [illegible] [illegible] ވަޒީފާއަށް [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައި އޮތް [illegible]. މިގޮތުގައި ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އެއްބަސްވުމުގެ 3.2 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެއްބަސްވުމެއް އޮތް ކަމަށް [illegible] [illegible] ވެސް، އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާ. މިދަޢުވާގައި ކޮންޓްރެކްޓާބެހޭ ޤާނޫނުގެ[46] [illegible] [illegible]

---

[44] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[45] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[46] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91

ވައްދުކުރުން ގޮތް ކަނޑައެޅިފައިވާ ނުކުތާތަކަށެވެ. އަދި މިސާލަކަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) މާނަކޮށް [illegible] [illegible] [illegible].

ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ދޭ [illegible]

37. އިސްތިއުނާފީ ބިންވަނަ ނުކުތާގައި މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/364 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ސަބަބު މިމައްސަލައިގައި ފުރިހަމަވާ ކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، މި ސަބަބު ފުރިހަމަ ނުވާ ކަމަށް އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި 2 (ދޭއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތު ކަނޑައަޅާފައި އޮތީ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތަށެވެ. ނަމަވެސް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކުރެވޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

38. ވަޒީފާއާބެހޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އޮތް އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުން ފަދައިން، އެއްވެސް [illegible] ގެނެސްފައިނުވާއިރު، ވަޒީފާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވެސް ވަޒީފާ ދާއިމީ ގޮތުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

39. މިމައްސަލައިގައި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

އަދި [illegible] ޤާނޫނީވެސް [illegible] ފަރާތުން [illegible].[47] އެހެންނަމަވެސް، [illegible] ބުނެވުނު ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ދަޢުވާ އިސްތިއުނާފުކުރުމާއި [illegible] [illegible] [illegible]

40. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުﷲ [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާ [illegible] ދަޢުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ދަޢުވާ އިސްތިއުނާފުކުރުމާ ގުޅުންހުރި ޤާނޫނީ އުސޫލުތައް

41. ދަޢުވާއިން [illegible] [illegible] ދަޢުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާ [illegible] [illegible]: (1) [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާ [illegible] [illegible] [illegible]; (2) [illegible] ދަޢުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; (3) [illegible] [illegible].[48] **([illegible] [illegible] 29 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 49 [illegible] [illegible])**

42. ދަޢުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާ [illegible] [illegible] [illegible]

---

[47] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 9 "[illegible] [illegible]" [illegible] [illegible]

[48] 2018/SC-A/49

އެނޫންވެސް އޭނާއާ އެކަށީގެންވާ ވަޒީފާއެއްގައި [illegible] ނުވަތަ އެނޫންވެސް އޭނާއާ އެކަށީގެންވާ ވަޒީފާއެއްގައި [illegible]؛[49] (ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] ލިމިޓެޑް ވ. [illegible] [illegible] [illegible] 51 ވަނަ ޕެރެގްރާފް)

43. ވަޒީފާއަށް [illegible] ހުރަސް [illegible] [illegible] [illegible] ބައެއް ޙާލަތްތަކަކީ (1) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛ (2) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛ (3) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (4) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛[50] (ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] ލިމިޓެޑް ވ. [illegible] [illegible] [illegible] 53 ވަނަ ޕެރެގްރާފް)

44. ވަޒީފާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] ބައެއް ޙާލަތްތަކަކީ (1) މުވައްޒަފުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛ (2) މުވައްޒަފުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛ (3) [illegible] ވަޒީފާއަށް [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛[51] (ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] ލިމިޓެޑް ވ. [illegible] [illegible] [illegible] 54 ވަނަ ޕެރެގްރާފް)

45. ދެ ފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ވަޒީފާގެ ގުޅުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއަށް [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[49] 2018/SC-A/49

[50] [illegible]

[51] [illegible]

ނުވަތަ ކޯޓުން ވަކިކުރުމަށްފަހުގައާއި، ވަކީލު ފެނުމުން އެ ބޭނާ ބޭނުމުގެ [illegible] ވަރަށް [illegible]، ވަކީލު ފެނުމުން އެ ބޭނާ ބޭނުމަކީ [illegible] ގޮތުން [illegible]، [illegible] ބޭނާ ބޭނުމުގެ [illegible]؛[52] **(ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފުލްބެންޗުން [illegible] ވ. [illegible] ގެ މައްސަލާގެ 49 ވަނަ ޕެރެގްރާފް އަދި [illegible] ވ. [illegible] ގެ މައްސަލާގެ 38 ވަނަ ޕެރެގްރާފް)**

46. [illegible] ގޮތުގައިވާ [illegible]، [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުން [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible]؛[53] **(ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] ވ. [illegible] ގެ މައްސަލާގެ 22 ވަނަ ޕެރެގްރާފް)**

47. [illegible] ގޮތުގައިވާ [illegible] ބޭނުންކޮށްގެން [illegible]؛[54] **(ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] ވ. ޢަބްދުﷲ [illegible] އަދި އިތުރު 21 ފަރާތުގެ މައްސަލާގައި [illegible])**

އުސޫލުތައް މިމައްސަލައަށް ތަޠުބީޤުކުރުން

48. ވަކީލުން [illegible] ފުރުސަތު [illegible].[55] [illegible] ޢަބްދުﷲ [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible]، [illegible] ބޭނުންކުރުމުގައި [illegible] ބޭނުންކޮށްގެން [illegible].

---

[52] 2018/SC-A/49 އަދި 2017/SC-A/14

[53] [2021] SC 35

[54] [2021] SC 15

[55] 26 [illegible] 2022 ގައި [illegible] 5 ވަނަ [illegible] 11 [illegible] 2022 ގައި [illegible]

އަދި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. [illegible] **[illegible]**[56] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

49. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމުގައި ވަޒީފާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމުގައި [illegible] [illegible] **[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވ. [illegible] [illegible]**[57] ޤަޟިއްޔާގައި ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[58]

50. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible] 2021 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) [illegible] (33.54) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible]

---

[56] 2018/SC-A/49

[57] ނަންބަރު 2012/HC-A/280 ޤަޟިއްޔާ

[58] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ [illegible] ޤަވާޢިދު 7.8

ކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އެހެންކަމުން، މި މާއްދާގައި ވަޒީފާ އިއްޔަ ކުރިންގެވެސް އިޢުތިރާފުކުރައްވާ ހަމަޖެހި ޤާނޫނުގައި ދަރަޖައިން ވެސް މަސައްކަތްކުރާފަރާތުން ކަމުގައި ނުދެކެވެ. މި ގާނޫނަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ސަބަބު ކަމުގައި ނުވިނަމަވެސް، އެކަށީގެންވާ ފައިސާ ދިނުމުގައި މުވައްޒަފު ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެކަން އިސްލާ ބެލިޔަސް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަސޭހަތަކެއްކަން ބުނުމުން އެނގެއެވެ. އެހެންކަމުން، މިމައްސަލައިގައި ޝަރީޢަތުން ޢަބްދުﷲ ދީދީގެ ވަޒީފާ އިއްޔަކުރުމުން ހުރަސްއެޅޭ ބަންދުވިޔަ މިވާހާއަކަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން ނެތި ވަޒީފާ އިއްޔަކުރުމުން ނިންމުން ބާތިލުކުރަންޖެހޭ ކަމުގައި ދެކެމެވެ.

ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ބަދަލުދިނުމުގައި ދޭ ގެ ވިއްޔާ އުސޫލުތައް

51. ވަޒީފާއިން އަނިޔާވެރި ގޮތުގައި ވަކިކުރުމުން ޖަޒާއީ އިނާޔަތްތަކުގެ ނަތީޖާ ކޯޓުން އަމުރުކުރާއިރު އެ މުވައްޒަފަކަށް އެ މުވައްޒަފުގެ ތަޖުރިބާ ގެއްލިފައިވާ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ޖަޒާއީ ގޮތުން ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ގޮތަށް ދޭން އަމުރުކުރުމަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (1) ގައިވާ ގޮތަށް އެ މުވައްޒަފަކާއި ވަޒީފާ ދޫކޮށްލުމާއި ކަމަކަށްކުރެވުނު ގެއްލުމުގެ ކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަމެވެ.[59] (ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] ޤަޟިއްޔާގެ 61 ވަނަ ޕެރެގްރާފް)

52. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (1) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަދައިން އަދުން ވަޒީފާގައި ބަހައްޓާނުލެވޭ އިތުރުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (3) ގައި ބުނާ ބަދަލު ދިނުމަށް ޙުކުމްކުރަން؛[60] (ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުން [illegible] ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން ޤަޟިއްޔާގެ 34 ވަނަ ޕެރެގްރާފް)

53. ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފަށް ގެއްލުނު އާމްދަނީ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި އެކަމުގައި ނަގައި ދިނުމަށް، ކޯޓުތަކުން ބެލުމުގައި ޢަމަލުކުރަނީ، އަދި

---

[59] 2018/SC-A/49

[60] 2019/SC-A/22

ބާވަތްތަކުގައި ނަގައިދޭން އަދުލުވެރި މިންވަރެއް ކަނޑައަޅާނީ ޓްރައިބިއުނަލުން ނުވަތަ ސިވިލް ކޯޓުންކަމަށް؛[61] **(ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. ޒާހިރު ޢަބްދުއްރަޙްމާން ސަޢީދު 61 ޤަޟިއްޔާ އަދި މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. އަޙްމަދު ވަޙީދުގެ ޤަޟިއްޔާގެ 34 ވަނަ ޕެރެގްރާފް)**

54، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރަންވީ ކަންތައްތަކުގެ ތެރޭގައި (1) އަދާކުރި ވަޒީފާގެ ބާވަތް؛ (2) ވަޒީފާގައި ހޭދަކުރި މުއްދަތު؛ (3) ވަކިކުރެވުނުއިރު ލިބެމުންދިޔަ މުސާރަ އާއި އިނާޔަތް؛ (4) ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ ބޭއިންސާފު ޢަމަލުތަކެއް ހުރި ގޮތް؛ (5) މުވައްޒަފުގެ ޢުމުރަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެހެން ވަޒީފާއެއް އަދާކުރެވިދާނެ ކަން ނުވަތަ ނޫންކަން؛ (6) ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މުވައްޒަފުގެ ނުރަނގަޅު ހިއްސާއެއް ނުވަތަ އިހުމާލެއް ހުރިކަން ނުވަތަ ނޫންކަން؛ (7) ގެއްލުން ކުޑަކުރުމުގެ ގޮތުން މުވައްޒަފު އެހެން ވަޒީފާއެއް ހޯދުމުގެ ގޮތުން ކަންކުރިތޯ ކަންކަން؛ (8) ނަގައިދެވޭ ބަދަލުގެ ސަބަބުން ނުޙައްޤު މުއްސަނދިކަމެއް ލިބޭކަން ނުވަތަ ނޫންކަން؛ (9) ލިބެމުންދިޔަ މުސާރަ އާއި އިނާޔަތްތަކުގެ މައްޗަށް އެކަނި ބަލައި ބަދަލުގެ މިންވަރު ހިސާބު ކުރުމުގެ އިތުރުން، އިތުރު ބަދަލެއް ނަގާދޭންޖެހޭކަން ނުވަތަ ނޫންކަން؛[62] **(ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. އަޙްމަދު ވަޙީދު އަދި ވަޙީދު ވ. މިނިސްޓްރީ އޮފް ޑިފެންސް އެންޑް ނޭޝަނަލް ސެކިއުރިޓީ ޤަޟިއްޔާގެ 21 ވަނަ ޕެރެގްރާފް)**

55. ބެލުމުން ކަންކަމުގެ އިތުރުން، (10) ވަޒީފާ އަދާ ކުރާ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ޢާންމު އަސަރަކީ ގެއްލުން ލިބިފައިވާ، އެފަދަ ސަބަބުން ވަޒީފާ އަދާ ކުރާ ފަރާތަށް އެކަން ވަޒީފާއެއް ލިބުން ނުވަތަ ވަކި ފަންނެއްގެ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރުމަށް ހުރަސް އެޅިފައިވާކަން ނުވަތަ ނޫންކަމުގެ މައްޗަށް ބަލަންވާނެކަމަށް؛[63] **(ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) އަދި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މުޙައްމަދު ނަޒީމް ވ. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން ޤަޟިއްޔާގެ 37 ވަނަ ޕެރެގްރާފް)**

---

[61] 2018/SC-A/49 އަދި 2019/SC-A/36

[62] 2019/SC-A/36 އަދި 2019/SC-A/27

[63] 2019/SC-A/30

56. [illegible]

[illegible]

57. [illegible] اللّٰه [illegible]

58. [illegible] اللّٰه [illegible]

---

[64] 2017/SC-A/44

ބުނުން ފިޔަވައި އިތުރު ކަމެއް (މިސާލަކަށް ވަޒީފާއެއް ހޯދުމަށް ހުރަސްއެޅޭ ފަދަ ސަބަބެއް ދިމާވެފައި އޮތުން) ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިނުވެއެވެ.

59. ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީ އަދާކުރި ވަޒީފާގެ ބާވަތާއި [illegible] މުއްދަތާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީގެ [illegible] [illegible] [illegible]، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު [illegible] ނޯޓިހުގެ މުއްދަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ގެއްލުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] އެދުން ހުށަހަޅައި ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީގެ ފަރާތުން ޓްރައިބިއުނަލްގައި ވެސް އަދި މިކޯޓުގައި ވެސް ފާހަގަކޮށްފައިނުވެއެވެ.

60. ބުނެވުނު އެންމެހައި ކަންތައްތަކަށް ރިޢާޔަތް ކުރުމުން، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި [illegible] އަދި އިޖުރާއީ އުޞޫލުތަކަށް [illegible]، ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީ [illegible] [illegible] [illegible]، އޭނާގެ އުމުރާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ވަޒީފާގައި [illegible] [illegible] ގާތްގަނޑަކަށް 2 (ދޭއް) އަހަރު ކަމަށްވުމުންނާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ވަޒީފާގެ މުއްދަތު [illegible] އަދި [illegible] [illegible] އިން [illegible] ޤާނޫނުގައިވާ [illegible] [illegible] [illegible]، ނޯޓިހުގެ މުއްދަތަށް [illegible]، ކަން [illegible] [illegible]، 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ އަސާސީ މުސާރަ ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީއަށް [illegible] ކަނޑައަޅައި މައްސަލަ ނިންމަން ފެނެއެވެ.

ނިންމަން ފެނުނު ގޮތް:

61. އިސްވެދިޔަ ސަބަބުތަކަށް ބަލައިން ހުކުމުން،

61.1. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 19/VTR/2022 މައްސަލައިގެ ނިންމުމުގައި ޙުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި [illegible] އަދި އިޖުރާއީ އުޞޫލުތަކަށް [illegible] ކަނޑައަޅާފައިވާ [illegible] [illegible]؛ އަދި

61.2. ޙުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީއަށް ވަޒީފާ އަނބުރާ ދޫކޮށްދެއްވުމާއި، އެފަދައިން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން ވަޒީފާ އަނބުރާ ދޫކުރައްވާދުވަހާ ހަމައަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތް ދިނުމަށް ކަނޑައަޅުއްވާ ބައި ބާޠިލުކޮށް؛ އަދި

61.3. ޙުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ގެއްލުނު ބަދަލުގެ ގޮތުން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ އަސާސީ މުސާރައާ އެކުޖުމްލަ USD 2400[65] (ދެހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ޔޫއެސް ޑޮލަރު) މިއަދުން ފެށިގެން 01 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޙުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީ އަށް ދައްކާ ހަމަޖެއްސުމަށް އަދި ޓީ ކޮންޓްރެކްޓް އަށް އަންގައި މައްސަލަ ނިންމަން ފެނުނެވެ.

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒުގެ ރައުޔު:

62. ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނާގެ ރައުޔާއި އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ޝުޖޫން މުޙައްމަދުގެ ރައުޔު:

63. ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނާގެ ރައުޔާއި އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޛުނަށް ބަލައިދިނުން

64. މިޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބަލާފައިވާނަމަވެސް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހައްޤު މުއައްސަސާއަށް ލިބިގެންނުވެއެވެ. އާންމު އުޞޫލުތަކުގެ ގޮތުން[66]

---

[65] ޙުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީއަށް ލިބެމުންދިޔަ އަސާސީ މުސާރައަކީ USD 400 (ހަތަރުސަތޭކަ ޔޫއެސް ޑޮލަރު) ކަން ޙުސައިން އަބްދުﷲ ދީދީ އާއި ޓީ ކޮންޓްރެކްޓް އާ ދެމެދު 07 ނޮވެމްބަރު 2019 ވަނަ ދުވަހު ސޮއިކުރެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ޝެޑިއުލް 2 ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުން އެނގެން ހުރެއެވެ.

[66] މިކަމާގައި ބަލާ އިސްތިސްނާ ވަކިން ރިޢާޔަތްކުރުމުގެ ގޮތުން (ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުން 32/2021)ގެ 284 ވަނަ ޕެރެގްރާފުގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމުން ނިންމާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައެވެ.[67] މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ސަރީޢަތް ނިމުނުގެ ރިކޯޑު ހަވާލުކޮށްފައިނުވާނަމަ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނީ ސަރީޢަތް ނިމުނުގެ ރިކޯޑު ހަވާލުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.[68] އަދިނަމަވެސް، ސަރީޢަތް ނިމުނުގެ ރިކޯޑުގެ ހުލާސާއަށް ބިނާކޮށް އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.[69]

ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގައި ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 19/VTR/2022 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ބޭ ކޯލިފްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް؛

(1) ޏ. ފުވައްމުލައް، މާލެގަން ހުދުވަރީގެ ހުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައި ނުވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ނިންމުމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ބައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ބާޠިލުކުރުން؛

(2) ހުސައިން ޢަބްދުﷲ ދީދީއަށް ވަޒީފާ އަނބުރާ ދެއްވުމަށާއި، އެގޮތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށް ތާރީޚުން ފެށިގެން ވަޒީފާ އަނބުރާ ދޭއިރަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތް ދިނުމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ބައި ބާޠިލުކޮށް މިމައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މެޖޯރިޓީގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި؛

---

[67] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[68] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

[69] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

(3) ހުސައިން އަބްދުﷲ ރިޟާ އަނިޔާވެރިކޮށް ސަބަބެއް ނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގައި ޖުމްލަ 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ އަސާސީ މުސާރައާއި އެލަވަންސް USD 2400[71] (ދެހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ޔޫއެސް ޑޮލަރު) ނަގައިދިނުމަށް ޝަރީޢަތުން ކަނޑައަޅައި، މިއަދު (07 އޮކްޓޫބަރު 2025) އިން ފެށިގެން 01 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މިފައިސާ ހުސައިން އަބްދުﷲ ރިޟާ އާ ހަވާލުކުރުމަށް އަދި [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އަށް އަންގައި، މިމައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާގުން ހުކުމްކުރީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ހުކުމް ސޮއި:

ފަނޑިޔާރު [illegible] ފަނޑިޔާރު [illegible] ފަނޑިޔާރު [illegible] މުޙައްމަދު

(ރިޔާސަތު)

---

[71] ހުސައިން އަބްދުﷲ ރިޟާ ލިބެމުންދިޔަ އަސާސީ މުސާރައަކީ USD 400 (ހަތަރުސަތޭކަ ޔޫއެސް ޑޮލަރު) ކަމަށް ހުސައިން އަބްދުﷲ ރިޟާ އާއި [illegible] ދެމެދު 07 ނޮވެމްބަރު 2019 ވަނަ ދުވަހު [illegible] 2 [illegible] 2 [illegible]